

**Spånga-Tensta
stadsdelsnämnds
handlingsplan mot
våldsbejakande
extremism
2020**

**Spånga-Tensta stadsdelsnämnds handlingsplan mot
våldsbejakande extremism
2020**

Dnr:

Innehåll

Inledning och syfte	3
Ansvar och samverkan	3
Lokal lägesbild.....	5
Förebyggande arbete	8
<i>Förebyggande aktiviteter</i>	<i>9</i>
Förhindrande arbete.....	10
<i>Förhindrande aktiviteter.....</i>	<i>11</i>
Föreningsbidrag och upplåtande av lokaler.....	13
<i>Aktiviteter föreningsbidrag och upplåtande av lokaler eller öppna rum ...</i>	<i>13</i>
Kompetenshöjande insatser inom förvaltningen.....	13
<i>Kompetenshöjande aktiviteter:</i>	<i>13</i>
Uppföljning.....	14

Inledning och syfte

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Med våldsbejakande menas handlingar såsom att stödja, uppmana till eller delta i ideologiskt motiverade handlingar för att främja en sak. Våldsbejakande extremistmiljöer kan utgöra ett hot till exempel mot samhällets grundläggande struktur, dess styrelseskick eller de politiska företrädarna på olika nivåer. På så sätt kan våldsbejakande extremistmiljöer utgöra ett hot mot hela demokratin och dessutom ett allvarligt hot mot medborgares möjligheter att utöva sina demokratiska rättigheter. Den demokratiska processen underkänns av extremisterna och de ser det därför som motiverat att ta till odemokratiska metoder i kampen för att uppnå det de uppfattar vara det ideala samhället.¹

För att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och förhindra våldsbejakande extremism i staden beslutade kommunfullmäktige i maj 2016 stadsövergripande riktlinjer mot våldsbejakande extremism.² I riktlinjerna framgår att stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder ska utarbeta lokala handlingsplaner. Syftet med handlingsplanen är att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och struktur för arbetet med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism på lokal nivå. Handlingsplanerna ska innehålla en lokal lägesbild och därtill lämpliga lokala aktiviteter. Handlingsplanerna revideras årligen. I kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att staden ska fortsatt arbeta strukturerat och målmedvetet mot våldsbejakande extremism och för att stärka demokratin och de mänskliga rättigheterna i hela staden.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism är riktat mot tre extremistmiljöer; den autonoma miljön, vit makt-miljön och den islamistiska extremistiska miljön. En miljö i det här sammanhanget är en samling grupper som delar en ideologisk grund. Att arbetet fokuserar på dessa beror på att Säkerhetspolisen bedömer att dessa grupper är de främsta hoten mot vår demokrati och också mest benägna att använda våld för sin sak.³ Läs mer om stadens arbete på <https://intranat.stockholm.se/Sidor/2017/1/Valdsbejakande-extremism/>

Ansvar och samverkan

Ansvar

I Stockholms stad verkar och vistas i olika utsträckning personer och grupperingar från olika våldsbejakande extremistiska miljöer. Var de finns och hur aktiva dessa olika grupper är skiftar över tid och dessa förändringar kan ske snabbt. Att dessa miljöer ständigt förändras är därför en viktig utgångspunkt att ta hänsyn till för de nämnder i staden som arbetar med dessa frågor. Staden ska aktivt motverka våldsbejakande extremism i de stadsdelar där sådana rörelser har fått fäste. Åtgärder ska vidtas skyndsamt när det finns kunskap om etablerade extremistgrupperingar i ett område, kunskap om individer som rekryterar till extremistgrupper eller där individer uppvisar riskbeteenden för radikaliserings. Det ska finnas tydliga rutiner för att på individnivå kunna hantera avhoppare och drabbade. Stadsdelsnämnderna och berörda

¹ *Våldsbejakande extremism i Sverige - nuläge och tendenser* (Ds 2014:4), s. 17 och 20

² Dnr 155-943/2015

³ Säkerhetspolisens årsbok 2017, s30-35

facknämnder ska utarbeta lokala handlingsplaner med verksamhetsspecifika analyser av nuläget och med riktade insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism. Samtliga nämnder ska genom kontroll och uppföljning säkerställa att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte går till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män, eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism.

Stadens verksamheter har ett uppdrag att arbeta mot våldsbejakande extremism och berörda nämnder ansvarar för att aktiviteter som är lämpliga i förhållande till lägesbilden genomförs. Behovet av aktiviteter och aktiviteternas innehåll kan variera mellan olika delar av staden beroende på hur lägesbilden ser ut och vilka extremistiska grupper som finns lokalt. Berörda nämnder ansvarar vidare för att anställda inom de egna verksamhetsområdena har kunskap om området och känner till innehållet i nämndens handlingsplan. Nämnderna ska ha en lokal samordnare för detta arbete. Den lokala samordnaren ansvarar för att:

- Delta i stadens nätverk för samordnare mot våldsbejakande extremism och ha en nära samverkan med stadens centrala samordnare.
- I sin förvaltning aktivt arbeta för att implementera rutiner, mallar och dylikt kopplat till VBE.
- Löpande samverka med polisen och andra berörda aktörer lokalt för att ha en aktuell lägesbild.
- Den lokala lägesbilden uppdateras årligen och att medarbetarnas erfarenheter då inhämtas genom fastställd enkät.
- Vara kontaktpunkt från förvaltningen gentemot Polismyndigheten och andra berörda aktörer i frågor som rör våldsbejakande extremism.
- Säkerställa informationsdelning till berörda aktörer inom förvaltningens verksamheter.
- Stödja förvaltningens verksamheter som berörs av frågan i sitt arbete.
- Bevaka och följa frågan lokalt, regionalt och nationellt.

Samverkan

Stadens verksamheter ska ha en nära samverkan med polisen. Det lokala brottsförebyggande arbetet regleras i en stadsövergripande samverkansöverenskommelse mellan staden och polisregion Stockholm. Lokala samverkansöverenskommelser har tagits fram för alla stadsdelsförvaltningar och berört lokalpolisområde. I frågor avseende våldsbejakande extremism ska lägesbild och handlingsplanens aktiviteter tas fram i samråd mellan förvaltning och relevant polisfunktion.

Samverkan avseende våldsbejakande extremism ska infogas i den befintliga samverkan och de samverkansorgan som finns idag med polis, skola, socialtjänst, förskola och civilsamhället med flera. Det är den som är ansvarig för samverkansforumet som är ansvarig för att våldsbejakande extremism tas upp med regelbundenhet vid möten.

Samverkan kring individer i risk att radikaliserar

I stadens verksamheter möter medarbetare individer i riskzon för destruktiva livsmiljöer och utanförskap, exempelvis kriminalitet och radikalisering. Det finns ett behov av att utveckla arbetssätt och metoder för att fånga upp och motverka att individer radikaliserar. Särskilt

viktig i detta arbete är samverkan mellan skola, socialtjänst och polis och forum för sådan samverkan ska säkerställas.

Individer ska tillfrågas om samtycke till att dela relevant information med berörda aktörer rutinmässigt av stadens verksamheter så att samverkan kan ske på individnivå i så stor omfattning som möjligt.

Rutin vid oro/händelse rörande våldsbejakande extremism

För att tydliggöra rutiner för gemensam hantering kring radikaliserade individer har en rutin tagits fram. Där beskrivs hur medarbetare i staden ska agera när de känner oro för en individ eller det har inträffat en händelse som kan vara kopplat till våldsbejakande extremism.

Blankett för oidentifierad information

Det finns en blankett för oidentifierad information som ska användas vid oro/händelser kopplat till VBE. Den finns på intranätet och ska fyllas i och skickas till förvaltningens samordnare. Blanketten är en del i arbetet med att kartlägga förekomsten av VBE lokalt.

Lokal lägesbild

Polisen uppger att frågan om våldsbejakande extremism i allra högsta grad är närvarande i stadsdelsområdet. Den islamistiska extremistiska miljön är den mest utbredda av de tre extremistmiljöerna i stadsdelsområdet. Det finns således ett antal individer med ett

våldsbejakande extremistiskt synsätt i vårt område, men det är viktigt att komma ihåg att hotet i första hand inte riktas mot Sverige och vårt samhälle. Under 2019 finns inga anmälda brott registrerade som terrorbrott i vårt stadsdelsområde. Däremot förekommer annan typ av brottslighet där misstanke finns att brottet har kopplingar till våldsbejakande extremism. Det handlar bland annat om terrorrelaterad stödverksamhet såsom finansiering och rekrytering och dels om koppling mellan extremistiska uttryck och annan, ekonomisk, brottslighet såsom stölder, bedrägerier och bidragsbrott. Risken att dessa personer ska planera/genomföra ett attentat bedöms fortsatt låg. Vidare uppger polisen att frågan om medborgare som reser till Syrien/ISIS i stort sett upphört sedan kalifatet rasade. Lägesbilden kring återvändarfrågan är fortfarande oklar.

Polisen uppger precis som tidigare år att det finns enstaka personer boendes i stadsdelsområdet som sympatiserar med den autonoma miljön såväl som vitmakt-miljön. Inom området finns det dock inga aktiva miljöer, utan dessa individer är verksamma i andra grupperingar utanför stadsdelen. I avsaknad av konkreta aktiviteter gör polisen bedömningen att det inte finns någon verksam autonom miljö eller viktigmiljö i Spånga-Tensta stadsdelsområde.

Kartläggning

Förvaltningens lokala lägesbild baseras på information från polisen, berörda externa aktörer (två fastighetsägare) samt stadens egna verksamheter. Informationen har inhämtats via samverkansmöte samt enkät framtagen av stadsledningskontoret. Enkäten har besvarats av 15 enhetschefer inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning samt av åtta kommunala skolor i området, liksom den kommunala gymnasieskolan och en fristående skola. Lägesbilden gör inte anspråk på att vara heltäckande.

Analys

Utifrån den lokala lägesbilden kan förvaltningen konstatera att den islamistiska extremistiska miljön är vanligast förekommande i stadsdelsområdet. Både vit makt-miljön och den autonoma miljön finns representerad, men i mindre omfattning. Detta ligger i linje med tidigare års lägesbilder.

Förebyggande arbete bedrivs sedan lång tid och på olika nivåer inom förvaltningens verksamheter: universell, selektiv och indikerad prevention. Förvaltningen bedömer att arbetet mot våldsbejakande extremism, som ska omfatta samtliga extremistmiljöer, ska inkluderas i befintligt arbete. För att detta ska kunna ske, måste alla medarbetare tillgodogöra sig den grundläggande webbutbildningen som erbjuds av staden. Vidare bör rutinerna för IA-anmälan gällande VBE förtydligas för att säkerställa att medarbetare registrerar sina anmälningar på korrekt sätt.

Resultat från förvaltningens enkät

Enkäten har besvarats av 15 enhetschefer inom förvaltningen.

Inga tillståndsgivna/icke tillståndsgivna demonstrationer eller manifestationer med koppling till den autonoma miljön har genomförts i stadsdelsområdet under samma period.

En demonstration/manifestation för vit maktrörelsen har uppmärksammats av förvaltningen i samband med ett nämndsammanträde.

I samband med enkäten rapporteras en del fall av uttryck för vit makt-miljön. En rektor rapporterar händelse av flygblad/affischering kopplat till vit makt-miljön. En skola uppger att de har varit i kontakt med anhöriga som uppgett oro för radikaliserings inom vit maktrörelsen. Två enheter inom förvaltningen har uppmärksammat hot och kränkningar från vit makt-miljön, en enhet har uppmärksammat skadegörelse kopplat till vit makt. En enhet har uppmärksammat våld kopplat till vit makt.

En enhet har uppmärksammat flygblad/affischering från den vänsterautonoma miljön. SIG har under året tagit emot två ansökningar om stöd för att bryta med våldsbejakande miljöer: en från den autonoma vänsterrörelsen och en från den våldsbejakande islamistiska extremismen.

Trafikkontoret inrapporterar 6 fall under 2019 av klotter/skadegörelse, i huvudsak i stadsdelsområdet Spånga, som rör rasistiska, nazistiska och kränkande uttryck.

Två enheter uppger att de uppmärksammat individer som gett uttryck för våldsbejakande islamistisk extremism. Exempel på olika uttryck av våldsbejakande extremism som lyfts fram är föräldrar som uttryckt främlingsfientliga åsikter och barn som visat bildmaterial som visats med våldsamt innehåll. Hot har gällt hot mot personal på kontor via mail eller dylikt. Detta har gällt både våldsbejakande islamistisk extremism och vitmaktpropaganda. En skola uppger att skolelev uttryckt åsikter kring våldsbejakande islamistisk extremism.

Enkäten visar vidare att enhetscheferna anger att de flesta av deras medarbetare känner till förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism, liksom den blankett för avidentifierad information som tagits fram, trots att den inte har använts i så stor utsträckning hittills. Det är också känt att förvaltningen har en för arbetet utsedd samordnare. Den webb utbildning som är framtagen centralt av staden för att ge en grundläggande kunskap om frågor kring våldsbejakande extremism är också känd i förvaltningen. 223 medarbetare har hittills gjort den. Kännedom om handlingsplanen och förvaltningens arbete mot VBE har enligt respondenterna bidragit till att man är mer uppmärksam på våldsbejakande uttryck i sitt dagliga arbete och har kännedom om vem som ansvarar för vad. Flera uttrycker samtidigt att handlingsplanen inte påverkat deras arbete på något sätt. Någon påpekar också att arbetet följer gängse rutiner precis som i övriga ärenden, men att information lämnas till avdelningschef i händelse av VBE-relaterade ärenden.

De enheter som i sitt arbete samverkar med övriga aktörer i arbetet mot våldsbejakande extremism lyfter upp polis och socialtjänst som främsta samverkansaktörer. Samverkan sker i lägre grad med skola, kriminalvård, jobbtorg, arbetsförmedling och föreningar. Övriga samverkansaktörer som enheterna själva nämner är socialtjänst i övriga landet (exempelvis vid externa placeringar) samt övriga avdelningar och enheter inom förvaltningen, exempelvis SIG, och övrig samverkan inom staden. Inga enheter uppger att de samverkar med trossamfund, psykiatri, eller anhöriga i dessa frågor.

Alla medarbetare bör genomföra den obligatoriska webbutbildningen, och där kvarstår ett arbete att göra i förvaltningen. Alla medarbetare ska ha en grundkännedom om dessa frågor för att på så sätt tidigt kunna uppmärksamma tecken, exempelvis symboler. Förvaltningen ser också ett behov av ytterligare utbildningsinsatser, framförallt för de yrkesgrupper som handlägger och möter VBE-ärenden konkret.

Förvaltningen kan konstatera att spridningen av den lokala handlingsplanen behöver förbättras, för att säkerställa att all personal har kännedom om denna. Förvaltningens grundtanke är att arbetet mot våldsbejakande extremism ska inkluderas till att bli en del av det ordinarie arbete som bedrivs inom förvaltningen. Handlingsplanen och vidhäftade aktiviteter behöver därför spridas och implementeras. Information kring förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism behöver också spridas såväl internt som extern till olika samverkansaktörer.

Arbetet med den gemensamma trygghetsstrategin tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen löper under 2020. Viktiga strategiska utgångspunkter i båda dessa samverkansdokument är att motverka utanförskap, våld och annan kriminalitet samt att utveckla samverkan med olika aktörer för att skapa attraktiva och trygga stadsdelsområden. Denna handlingsplan mot våldsbejakande extremism hänger tätt samman med dessa och det förebyggande arbetet är centralt i alla.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete handlar bland annat om att öka medvetenheten i demokratifrågor, samt att bedriva ett förebyggande arbete mot utanförskap, våld och annan kriminalitet. Hur normer kring kriminalitet och en våldsbejakande mansroll skapas och kan förändras är viktigt i detta. Insatserna handlar inte specifikt om radikaliserings och extremism, utan är generellt förebyggande och arbete bedrivs redan i staden – i förskolor och skolor, på mötesplatser för unga, inom socialtjänsten, genom det arbete ideella organisationer utför.

Frågan om vad det är som gör att våldsbejakande extremistiska grupper växer fram i ett samhälle är mycket komplex. Generellt rör det sig alltid om samverkande faktorer. Inget enskilt förhållande kan tillskrivas skulden för att extremistmiljöer växer fram. En grundförutsättning för att enskilda personer inte ska dras till våldsbejakande extremistmiljöer är att barn och unga får en bra uppväxt, ges goda förutsättningar till bra resultat i skolan, en rik och meningsfull fritid och arbete eller sysselsättning. Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism ska vila på att det finns god tillit, jämlikhet och delaktighet.

Tidig upptäckt

Inom ramen för arbetet mot våldsbejakande extremism är det viktigt att upptäcka extremistiska miljöer och personer i riskzon att radikaliserar i ett tidigt skede. Medarbetare som jobbar med frågan behöver känna till den lokala lägesbilden. Kunskap om olika gruppers symboler och andra kännetecken är också betydelsefull liksom kunskap om vart medarbetare och medborgare ska vända sig när det finns misstanke att en person håller på att radikaliseras eller på annat sätt stödjer, rekryterar eller förespråkar våldsbejakande extremism.

Stadens arbete ska fokusera på att motverka utanförskap och förebygga att enskilda individer attraheras av våldsbejakande miljöer. Arbetet mot våldsbejakande extremism ska inkluderas i det befintliga främjande och förebyggande arbetet och kombineras med demokratistärkande insatser och aktiviteter för att skapa ett motståndskraftigt samhälle. Insatserna är beroende på vilken typ av extremism det handlar om och ska ske utifrån individuella förutsättningar.

Förebyggande aktiviteter:

Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning
Hembesöksprogram erbjuds för alla förstagångsföräldrar i stadsdelen	EC förebyggande enheten (i samverkan med BVC)	Löpande	T1, T2, och VB genom STIS uppföljningsmetod Relevanta underlag inhämtas från andrahuvudmän.
Hembesöksprogrammet samverkar med Öppna förskolan	Rektor Öppna förskolan	Löpande	T1, T2 och VB
Föräldrastödsprogram barn 0-18 år	EC familjestöd	Löpande	T1, T2 och VB
Stöd ges att vid förankring och implementering av handlingsplan	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB
Säkerställande att alla medarbetare inom förvaltningen arbetar enligt den interna rutin som upprättats.	EC	Löpande	T1, T2 och VB
Förvaltningens förebyggande enhet arbetar våldsförebyggande och normkritiskt med metoden Machofabriken	EC förebyggande enheten	Löpande	T1, T2 och VB
Genom uppsökande arbete genom ”Jobbtorg för unga på plats i Tensta” förebyggs utanförskap och kriminalitet. Arbetet riktar sig till unga 16-29 år utan varken arbete eller studier.	EC förebyggande enheten	Löpande	T1, T2 och VB
Skolsociala stödteam erbjuder insatser i skolorna	EC förebyggande enheten	Löpande	T1, T2 och VB
Information och kommunikation sprids till externa samverkansaktörer i stadsdelen	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB

Förhinderande arbete

Det förhinderande arbetet är de insatser och åtgärder som riktas mot personer som befinner sig i våldsbejakande extremistmiljöer. Stadens verksamheter har till uppgift att, inom ramen för sina respektive uppdrag, förebygga att individer dras in i våldsbejakande extremism och stödja dem som är involverade att lämna dessa miljöer. Det är behoven som följer av de våldsamma handlingarna eller risken för sådana handlingar, inte åsikterna, som ska leda till eventuella insatser och åtgärder. Insatserna är beroende på vilken typ av extremism det handlar om och ska ske utifrån individuella förutsättningar.

Allmänt om socialtjänstens arbete

Socialtjänsten har enligt lagstiftning det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det finns dock inga lagar som stödjer kommuner i att sätta in tvångsåtgärder mot personer som exempelvis återvänt från krigsdrabbade områden eller rör sig i miljöer med våldsbejakande extremism.

Om en person vill ha stöd kan socialtjänsten erbjuda insatser. Alla ärenden utgår ifrån individens behov, vilket säkerställer att rätt stöd ges utifrån varje enskild individs förutsättningar. Om individen samtycker till att information delas mellan myndigheter och aktörer kan stödet erbjudas inom ramen för till exempel sociala insatsgrupper.

Avhopparverksamhet

I Stockholms stad ska socialtjänsten ha förmåga och förutsättning att underlätta för dem som vill lämna en våldsbejakande miljö och åtgärder ska kunna vidtas. Insatser som utgör stöd till individer som är motiverade att lämna extremistiska miljöer bedöms utifrån motsvarande kriterier som idag används för att ge stöd till individer som vill lämna grov brottslig verksamhet.

Avhopparverksamhet kan erbjudas inom ramen för den stadsövergripande avhopparverksamheten eller i sociala insatsgrupper, SIG. Vid socialförvaltningen finns den stadsövergripande avhopparverksamheten. Verksamhet är tillgänglig för de individer som har ett särskilt skyddsbehov, vilket bedöms av Polismyndighetens personsäkerhetsverksamhet. SIG riktar sig till kvinnor och män, som behöver stöd för att lämna en kriminell livsstil. Inom ramen för detta arbete finns även möjlighet att ta emot personer som vill lämna extremistmiljöer. En förutsättning för att ge stöd till personer som fyllt 18 år är att de har en egen vilja till förändring. För att ingå i en social insatsgrupp måste individen lämna sitt samtycke till att relevant information kan delas mellan berörda myndigheter. Det finns inga insatser som bara är tillgängliga vid avhopparverksamhet utan den består av socialtjänstens ordinarie verksamhet såsom behovsprövade insatser i såväl öppna former som i form av placering utanför hemmet, både enligt socialtjänstlagen och, för individer som inte fyllt 20 år, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt råd och stöd. Alla insatser som beviljas ges utifrån från de individuella behov och förutsättningar som råder i det enskilda fallet.

Stöd till anhöriga

Stadens program för stöd till anhöriga kommer att uppdateras så att anhöriga till individer kopplade till våldsbejakande extremism omfattas av det. Tills vidare utgår stöd till anhörig utifrån de stadsövergripande riktlinjerna för stadens arbete mot våldsbejakande extremism som säger att personer som drabbas av våldsbejakande extremism ska få stöd och trygghet. I akuta situationer kan stöd ges enligt samma principer som för andra brottsoffer. I denna grupp inkluderas anhöriga. Insatserna anpassas utifrån att olika former av våldsbejakande extremism tar sig olika uttryck. Socialtjänstens ordinarie verksamheter har ett ansvar för att kunna stödja anhöriga inom ramen för socialtjänstens uppdrag att tillhandahålla service, råd och stöd.

Socialförvaltningens VBE-team

VBE-teamets uppgift är att ta en första kontakt med personer som polisen bedömer har en koppling till våldsbejakande extremistiska miljöer. Kontakten tas efter en polisiär bedömning kring lämplighet och mötet sker tillsammans med polisen. Teamet lotsar vidare till den stadsdelsförvaltning individen tillhör. Målsättningen är att socialtjänsten ska få möjlighet att sätta in åtgärder för att bryta den destruktiva livsstilen. Insatserna anpassas efter de individuella behoven och ska i den mån det är möjligt göras i samverkan med polisen. Det finns ingen lagstiftning som stödjer kommuner i att sätta in tvångsåtgärder mot personer som återvänt från krigsdrabbade områden eller rör sig i våldsbejakande miljöer. Socialtjänstens verksamhet är frivillig. Teamet kan också stötta stadsdelsförvaltningarna i barnavårdsutredningar med koppling till återvändare samt träffa individer kopplade till våldsbejakande extremism som har behov av stöd från socialtjänsten där det inte tydligt framgår i vilken stadsdelsförvaltning eller verksamhetsgren.

Utöver den kontaktskapande verksamheten ska VBE-teamet också bidra till att utveckla arbetssätt och metoder för att arbeta med målgruppen och med samverkande myndigheter.

Förhindrande aktiviteter:

Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning
Handläggare med relevant kompetens utreder familjer som har kopplingar till våldsbejakande extremism.	EC BoU	Löpande	T1, T2 och VB
Handläggare med relevant kompetens utreder nätverk enligt Stockholms Stads rutin "Vägledningen kring barn och unga återvändare från krigsdrabbade områden".	EC BoU	Löpande	T1, T2 och VB
Stöd till anhöriga erbjuds inom ramen av barnavårdsutredningar.	EC BoU	Löpande	T1, T2 och VB
Handläggare och biträdande enhetschef BoU sammanställer rutin för utredningsarbetet med ärenden kopplade till våldsbejakande extremism.	EC BoU	Löpande	T1, T2 och VB

Stöd till familjer som har kopplingar till våldsbejakande extremism erbjuds inom ramen av barnavårdsutredningar.	EC BoU	Löpande	T1, T2 och VB
Stöd till avhoppare erbjuds inom ramen för sociala insatsgrupper	EC SIG	Löpande	T1, T2 och VB
Fältgruppen håller sig á jour med stadens arbete mot VBE och är uppmärksam på tecken på våldsbejakande extremism i lokalsamhället.	EC Förebyggande Enheten	Löpande	T1, T2 och VB
Möjlighet undersöks att skapa förvaltningsövergripande nätverk tillsammans med BoU Rinkeby-Kista för gemensamt kunskapsbyggande	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB
Berörda verksamheter samverkar med stadens VBE-team om detta blir aktuellt	EC	Löpande	T1, T2 och VB

Föreningsbidrag och upplåtande av lokaler

Riktlinjerna för Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism anger tydligt att stöd i form av ekonomiska bidrag från staden inte ska ges till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män. Föreningar som uppmuntrar till, eller stödjer, våldsbejakande extremism ska fråntas all typ av stöd i den mån de har sådant. Under 2020 planeras stadsövergripande riktlinjer för stadens arbete med föreningsbidrag och upplåtande av lokaler beslutas av kommunfullmäktige.

Aktiviteter föreningsbidrag och upplåtande av lokaler eller öppna rum

Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning
De nya stadsövergripande rutinerna för såväl föreningsbidrag som uthyrning av lokaler implementeras	EC lokal och stadsmiljö	Påbörjas efter beslut	T1, T2 och VB

Kompetenshöjande insatser inom förvaltningen

Behovet av kunskapshöjande åtgärder i staden är fortsatt stort. En webbaserad grundutbildning avseende våldsbejakande extremism har tagits fram och finns i alla anställdas utbildningsportal. Förvaltningarna säkerställer att relevant personal genomgår grundutbildningen samt deltar i andra stadsövergripande utbildningar som anordnas.

Som ytterligare stöd för stadens medarbetare finns stadens kunskapsunderlag om arbetet mot våldsbejakande extremism samlat på en intranätssida

<https://intranat.stockholm.se/Sidor/2017/1/Valdsbejakande-extremism/>

På sidan finns en vägledning för arbetet mot våldsbejakande extremism, kontaktuppgifter till samtliga samordnare inom arbetet mot våldsbejakande extremism, handlingsplaner, symbolsammanställning, rapporter, boktips, poddar, filmade föreläsningar m.m.

Kompetenshöjande aktiviteter:

Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning
Information och kommunikation sprids kring handlingsplan och intern rutin	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB
Webbutbildningen kring VBE är en del av den digitala introduktionen för nyanställda medarbetare	HR	Löpande	T1, T2 och VB
Relevant personal genomför den webbaserade grundutbildningen om VBE	EC	Löpande	T1, T2 och VB

Relevant personal ska ha kunskap om stadsövergripande rutiner till exempel hur man ska agera vid händelse/oro kopplad till VBE, användande av blanketten för avidentifierad information och sekretessbrytande regel om man får kännedom om att någon kan misstänkas ha begått grovt krigsbrott, folkmord eller brott mot mänskligheten.	EC	Löpande	T1, T2 och VB
Berörda medarbetare deltar i de utbildningar rörande VBE som kommer att anordnas centralt utav staden.	EC	Löpande	
Medarbetare och invånare informeras om "Tyck-till appen", för rapportering av klotter och skadegörelse kopplat till VBE	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB
Förvaltningen är uppdaterad på ämnesområdet våldsbejakande extremism	Samordnare VBE	Löpande	T1, T2 och VB
Genomföra kompetenshöjande insatser gällande IA-anmälningar kopplat till VBE.	Samordnare VBE och säkerhetssamordnare	Löpande	T1, T2 och VB

Uppföljning

Enligt stadens riktlinjer ska handlingsplanen behandlas av ansvarig nämnd och godkännas av kommunstyrelsen. Handlingsplanen ska följas upp årligen inom ramen för ordinarie styrning under mål 1.2 Stockholm är en trygg säker och välskött stad att bo och vistas i. Handlingsplanen revideras årligen utifrån aktuell lägesbild. Lägesbilden tas fram tillsammans med andra berörda nämnder samt i samarbete med polisen. Nästa revidering sker i samband med tertialrapport 1 2021.